

จ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเชื่อด้านสุขภาพและความร่วมมือ
ของบิดามารดาในการปฏิบัติตามแผนการรักษาและดูแลผู้ป่วยเด็กตาเข

ชื่อผู้เขียน นางสุนทรี อุปพงศ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณ อรุณรัตน์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถพร คุณพันธ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงประภัสสร ผาติกุลศิลา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนการรักษา และดูแลผู้ป่วยเด็กตาเข ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเชื่อด้านสุขภาพ และความร่วมมือของ บิดามารดาในการปฏิบัติตามแผนการรักษา พร้อมกับเปรียบเทียบความรู้ ความเชื่อด้านสุขภาพ และความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนการรักษา จำแนกตามระยะเวลาที่เข้ารับการรักษา กลุ่ม ตัวอย่างคือบิดาหรือมารดาของผู้ป่วยเด็กตาเขอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 14 ปี ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัด เชียงใหม่ ซึ่งเด็กจะต้องไม่มีความผิดปกติทางสมอง พัฒนาการ จอรับภาพ และไม่มีโรคตาอย่าง อื่นร่วมอยู่ด้วย และเข้ารับการรักษาที่คลินิกตาเข โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2537 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2539 จำนวนทั้งหมด 92 ราย คัดเลือก กลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูล ทั่วไป แบบทดสอบความรู้เรื่องโรคและความรู้ในการดูแลผู้ป่วยเด็กตาเข แบบสัมภาษณ์ความเชื่อ ด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคตาเข และแบบประเมินสภาพความร่วมมือในการรักษา การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประมาณค่าเฉลี่ยประชากรหาความ สัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ทดสอบนัยสำคัญโดยใช้การทดสอบที และ เปรียบเทียบความรู้ ความเชื่อด้านสุขภาพ กับความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนการรักษาจำแนก ตามระยะเวลาที่เข้ารับการรักษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า

1. สภาพความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนการรักษาและดูแลผู้ป่วยเด็กตาเข ของบิดามารดาที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อยู่ในระดับดี

2. ความรู้เรื่องโรคและความเชื่อด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนการรักษาและดูแลผู้ป่วยเด็กตาเขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3. บิดามารดาที่มีระยะเวลาในการพาบุตรเข้ารับการตรวจรักษาตาเขในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่แตกต่างกัน มีความรู้เรื่องโรคและความเชื่อด้านสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ แต่มีความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนการรักษาและดูแลผู้ป่วยเด็กตาเขไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า

3.1 บิดามารดาที่พาบุตรเข้ารับการตรวจรักษาเป็นระยะเวลา 3 ปี มีความรู้เรื่องโรคดีกว่าบิดามารดาที่พาบุตรเข้ารับการตรวจรักษาเป็นระยะเวลา 2 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 บิดามารดาที่พาบุตรเข้ารับการตรวจรักษาตาเขในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ 1 ปี มีความเชื่อด้านสุขภาพดีกว่าบิดามารดาที่พาบุตรเข้ารับการตรวจรักษาเป็นระยะเวลา 3 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Thesis Title	Relationship among Knowledge, Health Beliefs and Parents Compliance with Treatment and Care for Pediatric Strabismic Patients	
Author	Mrs. Soontaree Aupapong	
M.Ed.	Health Promotion	
Examining Committee	Assist. Prof. Sopon Arunrutana	Chairman
	Assist. Prof. Aunnop Koonphandh	Member
	Assist. Prof. Prapassorn Patikulsila	Member

Abstract

The purposes of this study were to (1) investigate the degree of parents compliance with treatment and care for pediatric strabismic patients (2) explore the relationship between knowledge, health beliefs and parents' compliance and (3) compare the knowledge, health beliefs and parents' compliance with different durations of treatment. The samples were selected by simple random sampling technique consisted of 92 cases from parents of pediatric strabismic patients and resided in Chiangmai. Those patients were newborn up to 14 years children without neurological, developmental and ocular abnormalities. The patients had been treated by Orthoptic Unit, Department of Ophthalmology, Maharaj Nakorn Chiangmai Hospital from January 1, 1994 to December 31, 1996. The instruments developed by the researcher were composed of the interview questionnaire, the knowledge test, the health belief scale and parents' compliance assessment. Data were analysed using frequencies, percentage, arithmetic mean, standard deviation, interval estimation for mean, Pearson's product moment correlation coefficient and t-test. The one-way analysis of

variance was also used to compare the knowledge, health beliefs and parents' compliance with different duration of treatment.

The results of this study were as follows :

1. Parents' compliance with treatment and care for pediatric strabismic patients were at good level.

2. There was positive significant correlation between knowledge, health belief and parents' compliance at the 0.001 level.

3. The parents who brought their children for strabismic treatment with different duration were found significantly different on knowledge and health beliefs at the 0.01 and 0.05 level respectively, but no difference on parent's compliance. It was also found that;

3.1 Parents with duration of treatment for 3 years had better knowledge than those with duration of treatment for 2 years at the 0.05 level.

3.2 Parents with duration of treatment for 1 year had better health beliefs than those with duration of treatment for 3 years at the 0.05 level.